



GHURBA

LESMAF

8+

HOI!

Binnenkort bezoeken jullie met de klas de voorstelling GHURBA van theater DE MAAN.

Deze lesmap helpt je om kinderen vóór en na de voorstelling te begeleiden. Door vooraf thema's en theatrale elementen speels te verkennen, prikkel je hun nieuwsgierigheid en betrokkenheid. Ook praktische tips voor een vlot theaterbezoek komen aan bod.

Na de voorstelling kan je samen reflecteren, niet alleen door te praten, maar ook via speelse en beeldende werkvormen. Wat vonden ze ervan? Welke thema's herkenden ze? Welke emoties kwamen naar boven? Zo krijgt het theaterbezoek extra betekenis en blijft de ervaring langer hangen.



WIE ZIJN WIJ?

Wij zijn Lars, Lotte, Luna en Tibbe, vier studenten aan de educatieve master van het Royal Institute for Cinema, Sound and Theatre (RITCS). Hier stellen we ons kort voor.



Ik ben Tibbe, theatermaker en acteur, en ik heb mijn eigen theatergezelschap Compagnie Gérard. Voor mij betekent ghurba op een plek zijn waar ik niemand ken – ik heb echt mijn vrienden en familie om me heen nodig.



Hey! Ik ben Lars en al van jongs af aan helemaal gek op theater! Glitterkostuums, gekke maskers, grappige personages... Hoe zotter, hoe liever! Voor mij betekent ghurba op een plek zijn waar ik mezelf niet kan zijn. Je omgeving is zo belangrijk—omring jezelf met mensen die je kracht geven!



Hey, ik ben Luna! In het dagelijks leven ben ik actief met mijn jonge theatergezelschap ERIS en mijn Nederlandstalige rockband Luna en de Maanstenen. Voor mij betekent ghurba het verlangen naar een plek waar ik mezelf niet hoeft te bewijzen en waar iedereen me accepteert zoals ik ben.



Ik ben Lotte! Theater is een fantastische wereld die me al van jongs af aan boeit en waar ik me graag mee bezighoud. Voor mij betekent ghurba het gemis van een liefdevolle omgeving waar ik mijn hart kan luchten. Ik vind het belangrijk om over mijn gevoelens te kunnen praten en het gevoel te hebben dat ik echt gehoord word.

INHOUD

VOOR DE VOORSTELLING

Gedragcodes	6
De voorstelling	7
De cast van ghurba	8-11
Ghurba?	12
Kleine vragen, grote gedachten	13

NA DE VOORSTELLING 'GA AAN DE SLAG IN DE KLAS'

Nagesprek	15
Waar bloei jij van open?	16
Stap in de kostuums	17-20
We duiken de serre in	21

CREDITS

BIJLAGEN

Boekenlijst	24-26
Kleine vragen, grote gedachten	27
Waar bloei jij van open?	28-30
Tekst: Een dag in de serre	31-33
Kleurplaten Paul Contryn	34-35

VOOR DE VOORSTELLING

Tips voor een aangenaam theaterbezoek

- Gebruik deze lesmap

Een theaterbezoek begint al in de klas! Een goede voorbereiding zorgt vaak voor enthousiasme bij de kinderen en helpt hen met een frisse, open blik de voorstelling te beleven.

- De gedragscodes

Op de volgende pagina vind je enkele do's en don'ts voor een theaterbezoek. Bereid ze voor op hun rol in de voorstelling, namelijk die van het publiek.

Meer inspiratie nodig?

Check dan [HIER](#) de filmpjes van HetPaleis over theatercodes!



DE GEDRAGSCODES



blijf zitten op je stoel



niet praten met je vriendjes



zit flink rechtop



niet smikkelen of smakkelen



zit, komt tot rust en geniet!

DE VOORSTELLING

Ghurba is een Arabisch woord voor 'verwijderd zijn van huis' of 'heimwee'. De jonge bloem Iris wordt plots wakker op een andere plek en is bang dat ze nooit zal kunnen openbloeien. Ze mist haar thuis in de bergen en verlangt naar buiten.

Ghurba gaat over ontheemd zijn en opnieuw wortelen.
Over het verlangen naar een verloren thuis en de zoektocht naar een nieuwe.
Over de groeipijnen die gepaard gaan met openbloeien.

Drie spelers zoeken naar hun innerlijke bloem en worden in beweging gezet door een spel van licht en geluid.

Welkom in de serre: een artificiële wereld die zowel grappig als verstikkend is!



MAAK KENNIS MET DE CAST

Jef Hellemans studeerde Drama aan de School of Arts / KASK Gent waar hij afstudeerde in 2022.

Hij maakte deel uit van de cast van de voorstelling 'Odysseus, een zwerver komt thuis', een productie van KVS & NTGent, geregisseerd door Michael De Cock (2017).

Sindsdien speelde hij in verschillende producties, waaronder de theatrale opera's 'Le Nozze' en 'De Barbier' van DESCHONECOMPAGNIE, 'Familie Grrr' bij het paleis en 'After All Springville' van Miet Warlop.

Tijdens Theater Aan Zee (2022) presenteerde hij zijn afstudeervoorstelling 'Pinokkio', waarmee hij de acteerprijs (categorie -35 jaar) van de Acteursgilde ontving. Binnenkort zal hij de hoofdrol vertolken in de verfilming van Tom Lanoyes 'Kartonnen Dozen' en is hij te zien in de langspeelfilm 'Foley'.





Patricia Kargbo studeerde in 2020 af als performer aan het RITCS en behaalde in 2022 haar educatieve master.

Sindsdien schitterde ze in tal van producties bij gezelschappen zoals Théâtre et Réconciliation, KVS, Theater Antigone, ARSENAAL/LAZARUS, Camping Sunset, Compagnie Cecilia en Abattoir Fermé.

In het jeugdtheater speelde ze mee in 'Fratssen' van Ballet Dommage en was ze mede-creator van de voorstelling 'Set-Up' van Kopergietery.

Ook op televisie is Patricia te zien, onder andere in de reeks 'Chantal'. In 2024 stond ze met de voorstelling 'Thanks for being here' van Ontroerend Goed op het TheaterFestival.

Ellen Sterckx is actrice en theatermaker uit Brussel. Ze studeerde drama aan het RITCS, waar ze in 2021 haar master Spel behaalde. Haar stage liep ze bij theatergezelschap Abattoir Fermé ('De Kersenvla').

Na haar afstuderen speelde ze in de voorstellingen 'Tristis' (2022) en 'SCAPEGOAT' (2024) van Ferenc Balcaen.

In 2022 maakte ze met Dinsdag.org (in coproductie met DE MAAN) de voorstelling 'Alice In Randomland'.

Ook werkte ze als actrice mee aan de Belgische fictiereeksen 'Baraki' en 'Onder Vuur'.



DE REGISSEUR

ATTA NASSER IS REGISSEUR, ACTEUR, SCHILDER EN TEKENAAR. HIJ VOLGDE DE ACTEURSOPLEIDING VAN HET PALESTIJNSE NATIONALE THEATER EL-HAKAWATI IN JERUZALEM EN DRAMA/REGIE AAN HET RITCS.

HIJ WAS ALS SPELER TE ZIEN IN VOORSTELLINGEN VAN O.A. ZUIDPOOL, TG STAN EN THÉÂTRE NATIONAL.

VOOR GHURBA PUT ATTA UIT ZIJN EIGEN ERVARINGEN MET EEN STEEDS KLEINER WORDENDE THUIS (JERUZALEM) EN HET OPNIEUW MOETEN BEGINNEN OP EEN ANDERE PLEK.

DE SCHRIJVER

RIMAH JABR SCHRIJFT NA 'RAYA' (2018) NU 'GHURBA' VOOR DE MAAN.

ZE GROEIDE OP IN PALESTINA EN VOND EEN NIEUWE THUIS IN BELGIË EN CANADA, ZE HEEFT REGELMATIG NOG VLAGEN VAN GHURBA.

HAAR VERHALEN ZIJN DIRECT MAAR POËTISCH, FANTASIERIJK MAAR ACTUEEL EN ALTIJD VOL HUMOR.

DE PERSONAGES DIE HAAR VERHALEN BEVOLKEN ZITTEN ALTIJD VAST TUSSEN TWEE WERELDEN. OMDAT ZE NIET WEG KUNNEN, BEGINNEN ZE TE FILOSOFEREN EN SPELLETJES TE SPELEN.

DE COMPONIST

COMPONIST, MUZIKANT EN GELUIDSKUNSTENAAR **ADAM RUSSELL** CREËERT VOOR DEZE VOORSTELLING EEN MIX VAN OMGEVINGSGELUID EN MUZIEK DIE IN INTERACTIE GAAT MET DE ACTEURS. DIE HEN GEVANGENZET OF UITNODIGT TOT SPEL.

DAARNAAST PRESENTEERT HIJ OOK BIJ RADIO BRUZZ, MAAKTE HIJ DE MUZIEK VOOR DE PODCAST POSHA (VRT) EN WERKTE HIJ IN HET THEATER AL EERDER SAMEN MET O.A. CIE BARBARIE.

GHURBA?

Het woord ghurba komt uit het Arabisch en betekent 'verwijderd zijn van huis' of 'heimwee'. Heimwee is het gevoel dat je krijgt wanneer je ergens anders bent dan waar je thuis voelt.

Ghurba kunnen we voelen in onze buik, ons hoofd en zelfs in ons hart. Het kan zich laten horen als een echo of zich tonen als een schaduw.

Misschien hebben de leerlingen dit gevoel wel eens ervaren: bijvoorbeeld wanneer je op vakantie was en je je kamer thuis miste, of als je naar een nieuwe school ging en het even lastig was om nieuwe vrienden te maken.

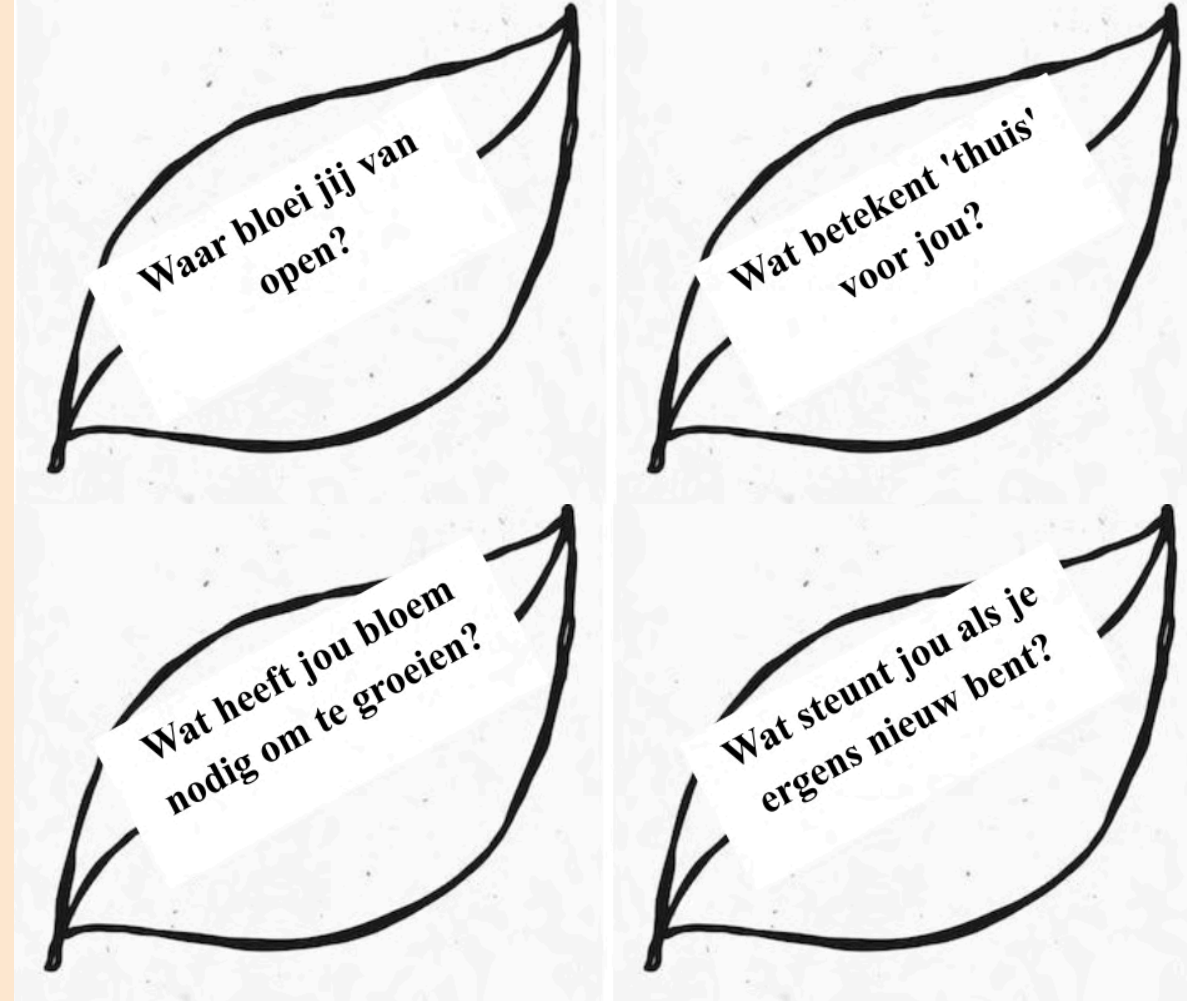
Op zulke momenten van ghurba missen we de geluiden en geuren van thuis.



KLEINE VRAGEN, GROTE GEDACHTEN

In de bijlage onderaan vind je bloemblaadjes met vragen die aanzetten tot reflectie over de thematieken van de voorstelling. Knip de blaadjes uit en laat de leerlingen er één trekken, voorlezen en beantwoorden. Deze methodiek stimuleert leerlingen tot interactie en dialoog. Leg de blaadjes in het midden en vorm zo samen een bloem.

Je kan deze opdracht uitvoeren voor of na het kijken van de voorstelling.



NA DE VOORSTELLING: GA AAN DE SLAG IN DE KLAS

‘Ga aan de slag in de klas’ biedt inspiratie voor activiteiten die je na de voorstelling kunt doen. De opdrachten wekken de nieuwsgierigheid van de leerlingen en stimuleren hen om verder na te denken over wat ze hebben gezien.



EEN NAGESPREK OVER GHURBA

Na een voorstelling kunnen leerlingen heel wat vragen hebben of net tijd nodig hebben om alles te verwerken. Het is waardevol om samen met de klas stil te staan bij wat ze hebben gezien, gehoord en gevoeld. Dit biedt ruimte voor reflectie en kan leiden tot waardevolle interactie en dialoog. Hieronder vind je enkele reflectievragen die je in de klas kunt gebruiken.

Wat gebeurde er in de voorstelling?

Waar speelt het verhaal zich af?

Wie kwam er voor in de voorstelling?

Wat was het probleem met Iris, de nieuwe bloem?

Wat betekent heimwee? Hebben jullie wel eens heimwee gehad?

Wat denken jullie dat het woord "ghurba" betekent?

Wat gebeurde er aan het einde van de voorstelling?

Waren er momenten die jullie blij maakten?

Zijn er momenten in de voorstelling die jullie niet begrepen of onduidelijk vonden?

Waren er momenten die jullie verdrietig maakten?

Hoe vonden jullie de voorstelling?

Zou je vrienden en familie overtuigen om naar GHURBA te komen kijken?

Wat vonden jullie van de serre?

Waren er woorden in de voorstelling die jullie niet begrepen?

WAAR BLOEI JIJ VAN OPEN?

WE GAAN BEELDEND AAN DE SLAG
EN LATEN GEZICHTEN OPENBLOEIEN TOT EEN WEELDERIGE BLOEMEN-EN PLANTENPRACHT!

Deze beeldende activiteit kan stap voor stap worden uitgewerkt met behulp van het bijhorende stappenplan. Dit biedt de leerlingen een duidelijke houvast. Het benodigde materiaal en de stappenplannen kunnen op voorhand klaargelegd worden, zodat de kinderen zelfstandig aan de slag kunnen zonder veel begeleiding.

In de bijlage kun je de stappenplannen terugvinden.



STAP IN DE KOSTUUMS!

Wat herinneren de leerlingen zich nog van de kostuums van de hoofdpersonages? Tijdens de voorstelling veranderen de kostuums van de personages op momenten dat de bloemen transformeren, bloeien of verwelken.

Bespreek hoe de kleuren en kostuums de persoonlijkheden van de personages versterken. Onderstaande foto's kunnen de leerlingen alvast een handje helpen!

Stap in de kostuums!

Verdeel de kinderen in drie groepen en wijs elke groep een kleur toe: rood, blauw of groen. Geef hen eventueel een bijpassend accessoire, zoals een lap stof of een lint, om hen te helpen in hun rol te stappen.

De kinderen bewegen door de ruimte per groepje zoals hun kleur-personage:

Red – Stapt stevig en recht, kijkt serieus, gebruikt duidelijke handgebaren.

Blue – Springt en huppelt, maakt losse bewegingen, lacht veel.

Iris – Beweegt aarzelend, kijkt nieuwsgierig om zich heen, neemt soms een stapje terug.

Laat de groepjes van kleur wisselen en een ander personage proberen. Wat verandert er in hun houding en gevoel?

Misschien kan muziek wel een handje helpen om beter in ons personage te duiken! *Tip: Gebruik het sound design van Adam Russell! De link kan je vinden bij de opdracht 'we duiken de serre in'.*

Variatie: wie hoort bij welke kleur?

Laat een paar kinderen een kleur kiezen en zich zo bewegen. De rest van de klas moet raden wie welke kleur heeft gekozen. Bespreek daarna waarom het makkelijk of moeilijk te raden was. Hoe duidelijker en groter je beweegt, hoe beter anderen het zien!

Welk personage past het beste bij jou?

Reflectie

Met welk personage voelen de leerlingen zich het meest verbonden? En waarom?

En blijft dat altijd hetzelfde? Of voel je je de ene dag meer als Blue, de andere dag als Red en soms juist als Iris? Kun je een grappig of herkenbaar voorbeeld geven?







WE DUIKEN DE SERRE IN!

De voorstelling GHURBA speelt zich af in een serre.

Ontdek samen met de leerlingen wat een serre zo speciaal maakt!

Is het een fijne plek om te zijn, of voelt het een beetje vreemd?

Misschien is het warm en vochtig door de zon die door het glas schijnt.

En wat voor geluiden zou je horen? Het geruis van bladeren of het zoemen van bijen?

De klanken van de serre

Speel nu enkele fragmenten af uit de soundscape die speciaal voor deze voorstelling is gecomponeerd door Adam Russel.

Je kunt deze [HIER](#) vinden!

Hoe voelt de muziek voor de leerlingen? Welke beelden komen naar boven?

Merk je een verschil tussen de verschillende muziekstukken? Zo ja, welke verschillen hoor je?

Laat de leerlingen nadien zelf experimenteren met klanken door hun lichaam en stem te gebruiken aan de hand van situaties die plaatsvinden in de serre:

- iemand trapt per ongeluk een tomaat kapot in de serre. Hoe zou die tomaat klinken of reageren?
- een bijtje haalt slurpend stuifmeel uit een bloem.
- een plant die zich een baan maakt door de aarde richting de zon.
- ...

Maak je eigen serre soundscape!

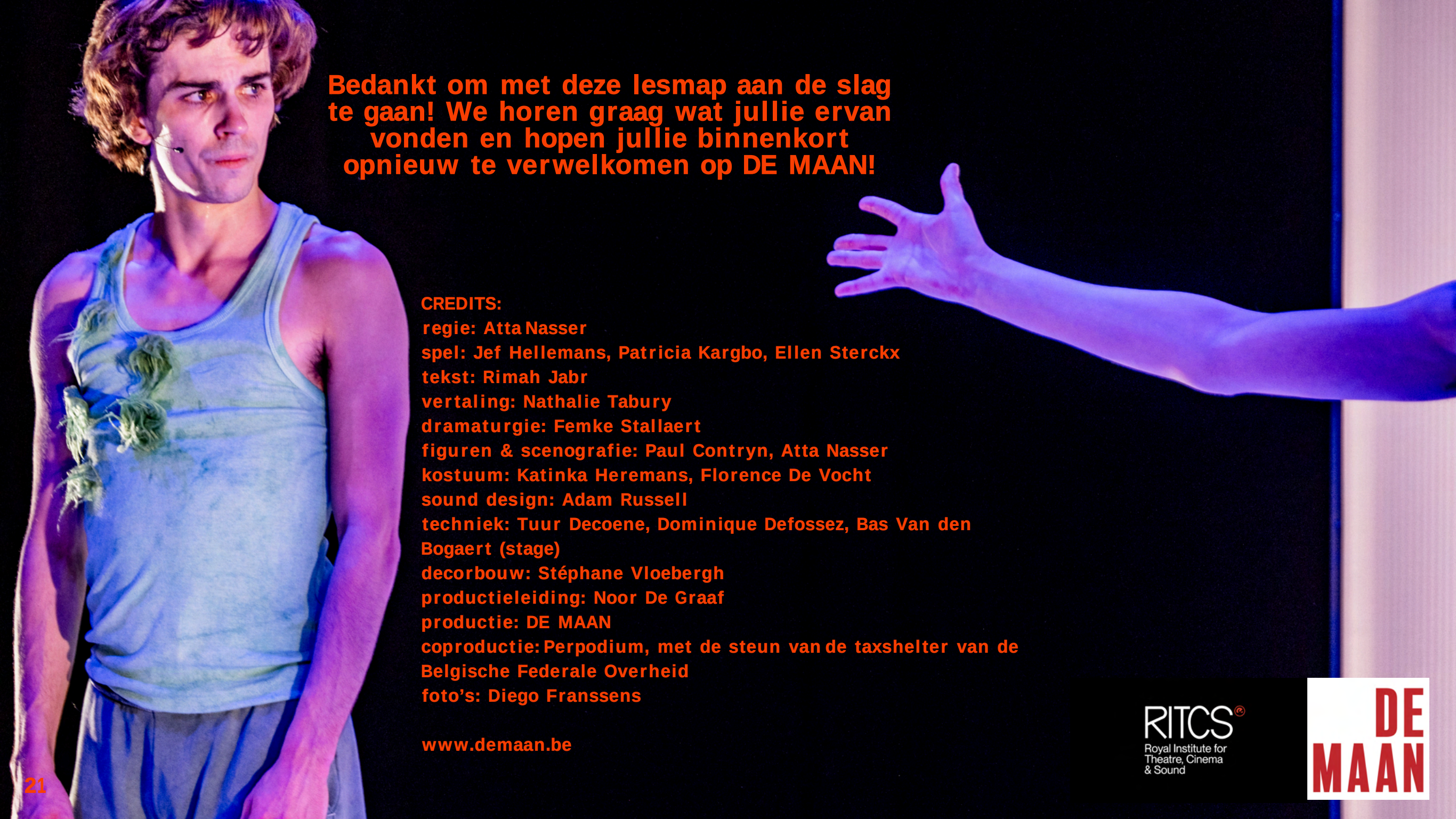
In de bijlage vind je het verhaal 'Een dag in de serre'.

Lees dit verhaal rustig voor en laat de leerlingen zelf de soundscape maken voor dit verhaal. Lees traag, duidelijk en rustig, zodat de leerlingen genoeg tijd krijgen om na te denken over de passende geluiden.

Laat ze variëren in snelheid en volume. Gebruik je stem, maar ook andere delen van het lichaam en materialen of objecten in de klas voor een creatief resultaat.

Terugblikken

Om af te sluiten, vraag je aan de leerlingen welke klanken voor hen 'thuis' omschrijven.



Bedankt om met deze lesmap aan de slag te gaan! We horen graag wat jullie ervan vonden en hopen jullie binnenkort opnieuw te verwelkomen op DE MAAN!

CREDITS:

regie: Atta Nasser

spel: Jef Hellemans, Patricia Kargbo, Ellen Sterckx

tekst: Rimah Jabr

vertaling: Nathalie Tabury

dramaturgie: Femke Stallaert

figuren & scenografie: Paul Contryn, Atta Nasser

kostuum: Katinka Heremans, Florence De Vocht

sound design: Adam Russell

techniek: Tuur Decoene, Dominique Defossez, Bas Van den Bogaert (stage)

decorbouw: Stéphane Vloebergh

productieleiding: Noor De Graaf

productie: DE MAAN

coproductie: Perpodium, met de steun van de taxshelter van de Belgische Federale Overheid

foto's: Diego Franssens

www.demaan.be

RITCS[®]
Royal Institute for
Theatre, Cinema
& Sound

**DE
MAAN**

BIJLAGEN



BOEKENLIJST

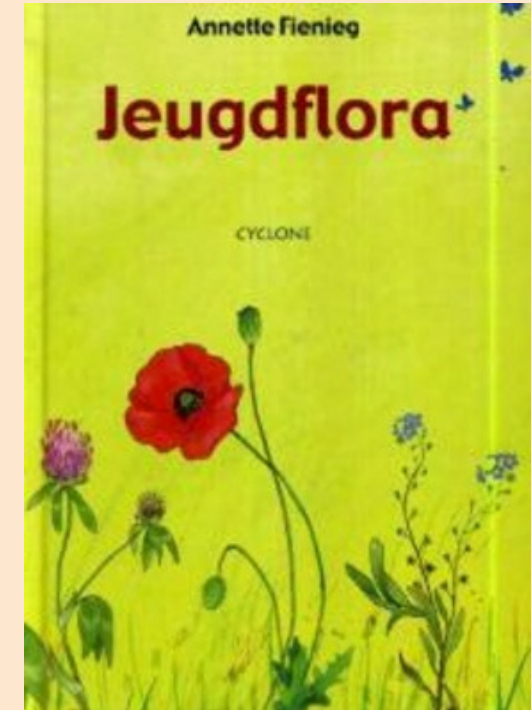
EEN NIEUW BEGIN (9 TOT 12 JAAR) -
MARGREET DE HEER



ROSIE EN MOUSSA (8 TOT 12 JAAR) –
MICHAEL DE COCK



JEUGDFLORA (8 TOT 10 JAAR) -
ANNETTE FIENIEG



HET BRILJANTE BLOEMEN BOEK (5
TOT 11 JAAR) – YUVAL ZOMMER



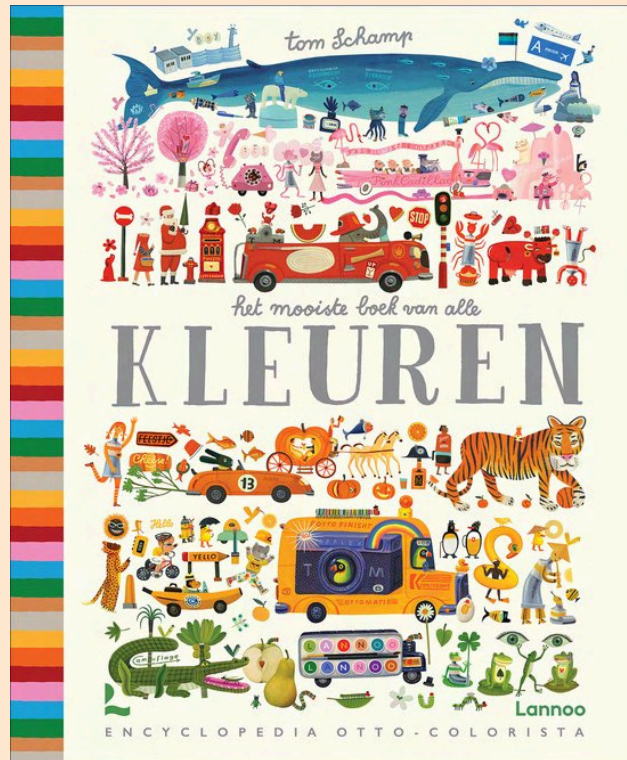
MIDDERNACHT, ALS DE MONSTERS
KOMEN (8 TOT 10 JAAR) - VICTORT
SPOORMAKER EN BOUWIEN
JANSEN



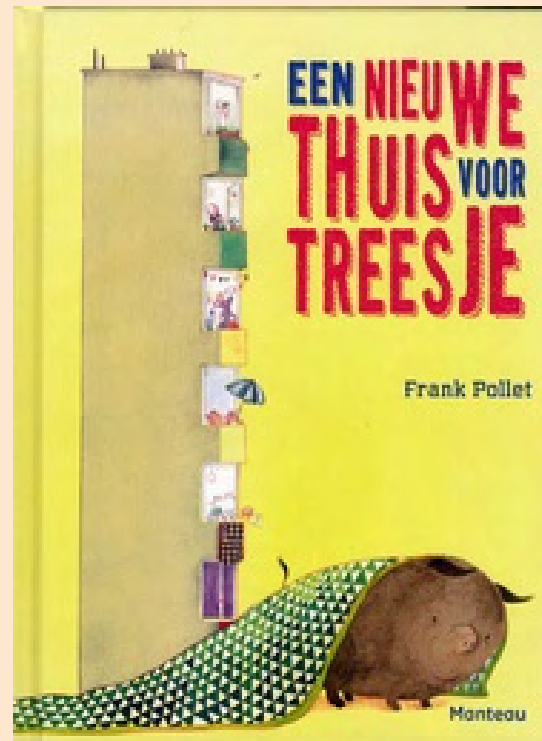
DE GRIJZE STAD (7 TOT 9 JAAR) - TORBEN
KUHLMANN
JOUKJE AKVELD



HET MOOISTE BOEK VAN ALLE
KLEUREN: ENCYCLOPEDIA OTTO-
COLORISTA (4 TOT 9 JAAR) -
TOM SCHAMP



EEN NIEUWE THUIS VOOR TREESJE
(8 TOT 10JAAR) – FRANK POLLET



VRIJDAG KOM IK WEER
THUIS (8 TOT 11 JAAR) –
ROBERT VAN DIJK





Waar bloei jij van open ?

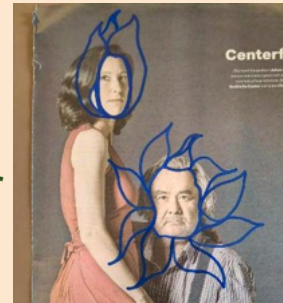
Stap 1: zoek een foto van een persoon of dier.



Stap 2: omlijn het gezicht.



Stap 3: teken de vorm van de bloembladeren



stap 4: kleur de blaadjes in



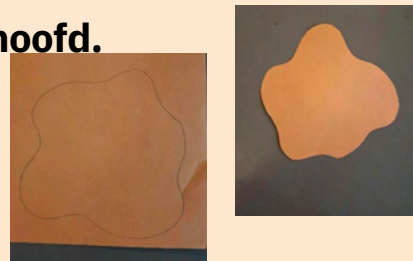
Stap 5: teken de details: blaadjes, knoppen, lijnen ...

Waar bloei jij van open?

Stap 1: zoek een figuur en knip een hoofd uit



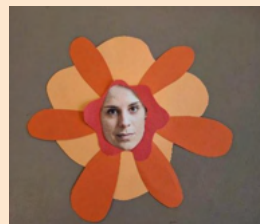
Stap 2: teken een vorm van een bloem op een gekleurd papier en knip de vorm uit. Zorg dat de vorm groter is dan het hoofd.



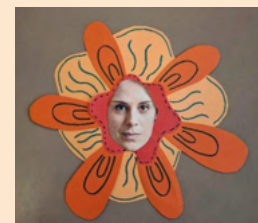
Stap 3: knip nog meer bloemblaadjes uit.



Stap 4 lijm de bloemblaadjes en het hoofd op elkaar.



Stap 5: versier je bloem met stiften.





Een Dag in de Serre

De zon komt op en werpt een warme, gouden gloed over de serre.

De bladeren glanzen in het ochtendlicht en de bloemen wiegen zachtjes in de frisse, geurende lucht.

Een rustige bries ritselt door de takken.

Insecten zoemen tevreden rond, terwijl in de verte het trage gedruppel van een lekkende kraan klinkt.

Plots vult een strenge zoem de ruimte.

De Bijenbrigade zweeft de serre binnen, hun felgele uniformen glimmend in het zonlicht.

"Controle van de bloemen!" roept de grootste bij met een diepe bromstem.

De andere bijen fladderen rond en stellen vragen.

"Hebben we verdachte bloemen hier?"

"Is iedereen netjes geworteld?"

Hun vleugels suizen door de lucht terwijl ze zoekend rondzoemen, op jacht naar iets verdachts.

**Maar dan... ergens tussen de planten beweegt iets...
De bloemen verstarren.**

**In de schaduwen gluurdt een muis.
Zijn vacht is grijs en stoffig, en zijn staart krult als een dunne tak.**

**Met trage, schokkende passen sluipt hij dichterbij.
Zijn nageltjes tikken zachtjes op de glazen vloer.
De wind lijkt even stil te vallen...**

**Dan verandert de lucht.
De zon verschuilt zich achter donkere, dreigende wolken.
De wind wordt sterker en fluit door de serre.
De bladeren ritselen sneller, onrustig.
Een eerste regendruppel spat op het glas.**

**En dan — BOEM! Een donderklap galmt door de ruimte. Het onweer barst los. Regen klettert op het dak,
dikke druppels rollen langs het glas, en een felle wind giert tussen de spleten.**

De Bijenbrigade bromt nerveus en vliegt hogerop om niet nat te worden.

De bloemen buigen diep onder de kracht van de storm.

En de muis?

Die staart naar het onweer, zijn oren plat tegen zijn kopje, zijn snorharen trillend van spanning.

Maar in plaats van weg te rennen, doet hij iets onverwachts.

Hij danst!

Met snelle sprongetjes zigzagt hij door de serre, zijn pootjes spattend in de plassen.

De bloemen kijken verbaasd toe.

Voorzichtig, één voor één, laten ze hun angst varen en dansen mee.

Dan... net zo plots als het begon, stopt de regen.

De wolken trekken weg en een heldere zonnestraal valt door het glas.

De serre glinstert, druipend en fris. De bloemen staan rechtop, sterker dan ooit.

De Bijenbrigade bromt tevreden. En de muis?

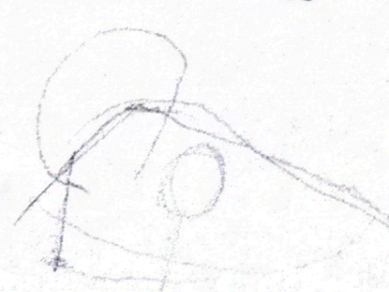
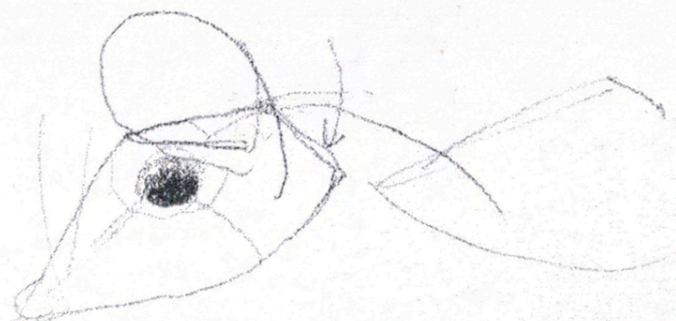
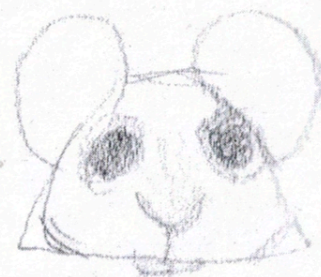
Die zit, kletsnat maar blij, te lachen tussen de bladeren.

De serre is weer stil. Alleen een laatste druppel valt van een blad en — alles is stil.



GHURBA
DE MAAN

TEKEN EN
KLEUR JE MEE?



GHURBA
DE MAAN